

Vastaus 8.12.2025 tehtyyn aluevaltuustoaloitteeseen Xamkin Savonlinnan toimipaikan sairaanhoitajakoulutus (Tikkinen Minna)

Aluehallitus 02.03.2026 § 51

Valmistelija

Johtajaylihoitaja Pirjo Syväoja puh. 040 359 6749

Valtuustoaloitteessa pyydetään selvittämään Xamkin Savonlinnan kampuksen sairaanhoitajakoulutuksen tulevaisuuden näkymiä. Aloitteessa nostetaan esiin Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (Xamk) Savonlinnan kampuksen sairaanhoitajakoulutuksen edellytykset sekä erityisesti harjoittelupaikkojen turvaaminen muuttuneessa palvelurakenteessa. Aloitteessa esitetään huoli sekä koulutuksen vetovoimasta että hyvinvointialueen tulevan sote henkilöstön saatavuudesta.

Eloisa on arvioinut tilannetta yhteistyössä Xamkin kanssa. Vastineessa on tarkasteltu nykytilannetta, taustalla vaikuttavia rakenteellisia ja käytännön harjoittelujen ohjaukseen liittyviä tekijöitä sekä käynnissä olevia ja suunniteltuja toimenpiteitä.

Sairaanhoitajakoulutuksen nykytila Savonlinnassa

Xamkin Savonlinnan kampuksella opiskelee yli tuhat opiskelijaa sosiaali ja terveystieteiden, liikunnan ja kuntoutuksen koulutuksissa.

Sairaanhoitajaopiskelijoita on noin 200, joista osa suorittaa suomenkielistä monimuotokoulutusta ja osa kansainvälistä, englanninkielistä Nursing koulutusta. Monimuotokoulutuksessa opiskelu tapahtuu suurelta osin etänä, eikä opiskelijoiden pysyvä asuminen Savonlinnassa ole tavanomaista. Kansainväliset Nursing opiskelijat sen sijaan opiskelevat lähiopetuksessa ja asuvat pääosin Savonlinnassa, mikä lisää paikallista harjoittelupaikkatarvetta.

Sairaanhoitajakoulutusta ohjaa EU lainsäädäntö, joka edellyttää laajaa, työelämässä tapahtuvaa kliinistä harjoittelua. Harjoittelua ei voida korvata simulaatio-opetuksella, vaan sen on tapahduttava aidoissa potilas- ja asiakastilanteissa. Tämän vuoksi hyvinvointialueiden rooli koulutuksen toteutumisessa on keskeinen.

Koulutuksen vetovoima ja opiskelijarekrytointi

Sairaanhoitajakoulutuksen vetovoima Savonlinnan kampuksella on ollut heikko jo useita vuosia, eli ennen hyvinvointialueuudistusta ja sairaalalainsäädännön muutoksia. Koulutusryhmät on jouduttu täyttämään lisähaun kautta, ja vuonna 2026 suomenkielinen aloitusryhmä jouduttiin ensimmäistä kertaa perumaan vähäisen hakijamäärän vuoksi. Ilmiö ei ole vain paikallinen, vaan osa valtakunnallista sote alan opiskelijarekrytoinnin haastetta.

Kansainvälisiin Nursing koulutuksiin on sen sijaan ollut runsaasti hakijoita, ja opiskelijamäärien sisäännotot ovat kasvaneet. Tämä tukee osaltaan tulevaa työvoiman saatavuutta, mutta samalla lisää painetta harjoittelupaikkoihin ja ohjausresursseihin, erityisesti erikoissairaanhoidossa.

Koulutuksen vetovoimaan vaikuttavat useat tekijät: opetuksen ja ohjauksen laatu, harjoittelupaikkojen saatavuus, työllistymismahdollisuudet sekä opiskelijoiden kokemus Savonlinnasta opiskelijakaupunkina. Palvelurakenteen muutokset ja erikoissairaanhoidon harjoittelupaikkojen väheneminen eivät lähtökohtaisesti vahvista koulutuksen vetovoimaa.

Harjoittelupaikkojen saatavuus ja riittävyys

Ammattikorkeakouluopiskelijoiden käytännön harjoittelupaikat varataan valtakunnallisen Jobiili järjestelmän kautta. Eloisassa oman alueen oppilaitosten opiskelijoilla on ensisijainen varausoikeus.

Kokonaisuutena tarkasteltuna Savonlinnan alueella toteutuneiden ammattikorkeakouluopiskelijoiden harjoittelujen määrä on pysynyt viime vuosina melko vakaana palvelurakennemuutoksista huolimatta. Tämä johtuu osittain siitä, että ennen suurien Nursing-opiskelijaryhmien aloittamista suomenkieliset sairaanhoitajaopiskelijat ovat harjoitelleet omilla kotipaikkakunnillaan ja Savonlinnan sairaalassa on tehty vähemmän käytännön harjoittelujaksoja. Tilanne on kuitenkin kiristynyt erityisesti erikoissairaanhoidossa ja tarjolla olevat harjoittelupaikat eivät enää vastaa kasvavaa tarvetta. Keväällä 2026 erikoissairaanhoidon harjoittelupaikkatarve ylittää tarjonnan selvästi; tarve on arviolta n. 150 viikkoa suurempi kuin mitä paikkoja on käytettävissä.

Tilannetta vaikeuttaa lisäksi se, että kansainväliset Nursing opiskelijat tarvitsevat harjoittelun aikana tavanomaista enemmän ohjausta kielitaidon ja suomalaisen toimintakulttuurin omaksumisen vuoksi. Tämä lisää työpaikkaohjaajien kuormitusta ja ohjausresurssien tarvetta yksiköissä. Savonlinnan opiskelijoiden harjoittelujen siirtäminen Mikkelin alueelle ei ole ratkaisu, sillä myös siellä harjoittelupaikat ovat vähentyneet.

Valtakunnallinen toimintaympäristö

Harjoittelupaikkapula on valtakunnallinen ja rakenteellinen haaste. Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvoston (Arene ry) selvitysten mukaan harjoittelupaikkojen tarjonta ei enää vastaa koulutusmääriä, ja tilanne on jo viivästyttänyt tuhansien opiskelijoiden valmistumista. Tämä heijastuu suoraan sote alan työvoiman saatavuuteen. Harjoittelua pidetään korvaamattomana osana osaamisen rakentumista, eikä sitä voida korvata muilla järjestelyillä.

Kasvukeskusten harjoittelupaikkapula näkyy myös Eloisassa lisääntyvänä kysyntänä, kun opiskelijat hakevat harjoittelupaikkoja alueen ensivarausten jälkeen. Eloisan näkökulmasta myös muualta kuin Xamkista tulevien, suomen kieltä hallitsevien opiskelijoiden harjoittelut tukisivat työvoiman saatavuutta tulevaisuudessa.

Kehittämistoimet ja yhteistyö

Eloisa ja Xamk vaikuttavat yhdessä tilanteeseen useilla rinnakkaisilla toimenpiteillä. Moduuliharjoittelumallia on mahdollista laajentaa nykyisestä. Moduulimallissa opiskelijat toimivat tiimeinä vertaisoppimista hyödyntäen. Lisäksi on käynnistetty klinikkaopettajamallin suunnittelu, jossa oppilaitoksen hoitotyön opettaja tukee opiskelijoita ja työpaikkaohjaajia Savonlinnan sairaalassa. Mallia pilotoidaan jo keväällä 2026.

Eloisa on mukana Xamkin hallinnoimassa ProHarkka Itä-Suomi hankkeessa, jossa kehitetään erityisesti vieraskielisten opiskelijoiden harjoittelun ohjausta. Lisäksi yhteistyötä ohjaa Järvi Suomen yhteistyöalueen TKKI strategia, jonka tavoitteena on varmistaa koulutetun työvoiman saatavuus, harjoittelujen yhtenäiset käytännöt ja ohjauksen laatu koko yhteistyöalueella.

Johtopäätökset

AMK yhteistyö ja sote-opiskelijoiden harjoittelujen turvaaminen ovat Eloisalle strategisesti keskeisiä asioita, koska ne vaikuttavat tulevaan

työvoiman saatavuuteen. Savonlinnan sairaalassa harjoittelupaikkojen riittämättömyys on seurausta ennen kaikkea Nursing- opiskelijamäärien kasvusta ja lisäksi Eloisan palvelurakenteen muutoksista. Tilanteen parantaminen edellyttää sekä koulutusmäärien realistista tarkastelua että uusien, ohjausresursseja tukevien harjoittelumallien käyttöönottoa. Eloisa ja Xamk jatkavat tiivistä yhteistyötä tilanteen hallitsemiseksi ja kehittämiseksi.

Asiaselostuksen teksti on lyhennelmä työryhmän vastauksesta, joka on kokonaisuudessaan asian liitteenä. Vastauksen antaneeseen työryhmään kuuluivat

- Pirjo Syväoja, johtajaylihoitaja, Eloisa
- Hanna Kulla-Numminen, osaamisen kehittämisen ja rekrytoinnin päällikkö, Eloisa
- Pirkko Taristo, asiantuntija (opiskelija-asiat), Eloisa
- Taija Pakarinen, koulutusjohtaja, XAMK Savonlinna
- Kristiina Helminen, koulutusalojohtaja, hyvinvointi, XAMK
- Katri Ryttyläinen-Korhonen, opetuksen vararehtori, XAMK

Toimivalta

Hallintosääntö 9.2.§:n 3 kohta

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee vastauksen tiedoksi ja lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle, joka toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Käsittely:

Asiasta käydyn keskustelun aikana Eija Silvennoinen teki Panu Peitsaron kannattamana esityksen asian palauttamisesta valmisteluun seuraavin perusteluin: *”Aluevaltuustoaloite on pääosaltaan hyvä ja asiasisältö on todella tärkeä kokonaisuus. Asiasisällön täydentämiseksi, esitän että asiasisältö (52 §) palautetaan uudelleen valmisteluun, täydentämällä asiasisältöä: Perustelu: Harjoittelupaikoista tulee toteuttaa tilastollista seuranta esim. puolivuosittain mm. harjoittelupaikoista, paljon Eloisa:n toimikautena on tarjottu harjoittelupaikkoja Savonlinna/Mikkeli ja muista kehyskunnista, kansainväliset opiskelijat mukaan lukien. Asia koskee laajalti eri asiantuntijaopiskelijoita kuten kansallisia ja kansainvälisiä opiskelijoita sekä fysioterapiaopiskelijoita. Lisäksi HYVIL:n edellyttämä alueellinen elinvoimanäkökulma tulee huomioida täysimääräisenä.”.*

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta valmisteluun, joten keskustelu on rajattava asian palauttamiseen

valmisteltavaksi. Keskustelun päätteeksi puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat käsittelyn jatkamista tässä kokouksessa äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 11 JAA -ääntä ja 2 EI -ääntä. Puheenjohtaja totesi, että esitys asian palauttamisesta valmisteluun on hylätty.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Aluevaltuusto 24.03.2026

7801/00.01.02.02/2025

Asiaselostus: Aluehallitus 02.03.2026 § 51 (katso asian aiempi käsittely).

Toimivalta

Hallintosääntö 121.3 §

Aluehallituksen esitys:

Aluevaltuusto merkitsee vastauksen aloitteeseen tiedoksi ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Tiedoksi

Aloitteen tekijä